

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 19095
Tarih: 09.06.2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 09/06/2022 11:26
Sayı: E-120.10-1029401

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye ekonomisindeki sorunlar iktidarın ekonomi bilimine aykırı politik tercihleri dolayısıyla her geçen gün daha da büyümektedir. Türkiye ekonomik olarak; enflasyon, işsizlik, cari açık, gelir dağılımı adaletsizliği, yüksek kur, CDS Priminin (borçlanma) ve kamu borcunun tarihin en yüksek seviyelerine çıkması, üretim maliyetindeki devasa/kontROLSÜZ artışlar, düşük asgari ücret ve alım gücünün erimesi, yabancı sermaye çıkışları, yatırımların azalması, ekonomiye olan güvenin tarihin en düşük seviyelerine inmesi gibi ekonomiye ilişkin temel göstergelerde tarihin en kötü tablolarından birisine sahip duruma gelmiştir. Ekonomideki bu olumsuz tablo üretici maliyetleri ve tüketici maliyetlerindeki artışa doğrudan etki etmektedir. Hayat pahalılığının temel sebeplerinden biri olan ve üretimin durmasına sebep olan üretici maliyetlerinin araştırılması ve tüketiciye de yansıyan hayat pahalılığının nedenlerinin araştırılması ve bunların çözümü için gerekli adımların tespit edilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddelerine göre Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Grup Başkanvekili
Siirt Milletvekili

Hakkı Saruhan OLUÇ
HDP Grup Başkanvekili
İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

Ekonomik buhranın yaşandığı Türkiye'de üreticiye ve tüketiciye yansıyan en büyük sorunların başında enflasyon gelmektedir. Temel tüketim maddelerindeki aşırı artışlar özellikle dar gelirli kesimi yaşayamaz noktaya getirmiştir. O kadar ki TÜİK'e göre dahi Mayıs 2022'de yıllık enflasyon tüketici fiyatlarında yüzde %73,50'ye üretici fiyatlarında yüzde %132,16'ya sıçramıştır.

ÜFE-TÜFE arasında açılan makasın (58,66 puan) bir süre sonra TÜFE'ye yansarak enflasyonu tetiklemesi kaçınılmaz olacaktır. Çünkü üretici fiyatları, tüketici fiyatları üzerindeki maliyet yönlü baskılara ilişkin bir gösterge niteliği taşır. Ayrıca enflasyonist ortam sınıfsal kaynak aktarımı sürecini de tetikler çünkü para dağılımı enflasyondan olumsuz etkilenir. Halkın bir kısmının geliri enflasyon hızından fazla ve bir kısmının geliri ise enflasyon hızından yavaş artar. Yani enflasyon koşullarında zengin daha zengin fakir daha fakir bir hale gelir. ÜFE'deki

yükseliş, önümüzdeki dönemde üretimin maliyetinin artması tüketici fiyatlarını da kaçınılmaz olarak yukarıya çekeceğinden enflasyon yeniden tetiklenecektir. Özetle iktidarın uyguladığı politikalar ekonomiyi kısır bir döngüye sürüklemiş, 'kurtarma' adına alınan kararların faturası ise hep yoksullara çıkmıştır/çıkılmaktadır.

Son 6 ayda sadece benzine 20 defadan fazla zam yapılırken domatesin kg fiyatı 30 TL'ye varmıştır. Zamlar öyle bir noktaya varmıştır ki güvenilirliğini yitirmiş TÜİK verilerine göre dahi farklı başlıklardaki yıllık enflasyon rakamları bize ekonominin geldiği noktayı açıklıkla ortaya koymaktadır. Bu süreçte; *Tüketici Fiyat Endeksi*, 2022 yılı Mayıs ayında bir önceki aya göre %2,98, bir önceki yılın Aralık ayına göre %35,64, bir önceki yılın aynı ayına göre %73,50 ve on iki aylık ortalamalara göre %39,33; *Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi*, 2022 yılı Mayıs ayında bir önceki aya göre %8,76, bir önceki yılın Aralık ayına göre %51,43, bir önceki yılın aynı ayına göre %132,16 ve on iki aylık ortalamalara göre %80,38; *Tarımsal Girdi Fiyat Endeksi*, 2022 yılı Mart ayında bir önceki aya göre %15,16, bir önceki yılın Aralık ayına göre %47,98, bir önceki yılın aynı ayına göre %105,70 ve on iki aylık ortalamalara göre %44,42; *Yurt Dışı Üretici Fiyat Endeksi*, 2022 yılı Nisan ayında bir önceki aya göre %2,61, bir önceki yılın Aralık ayına göre %16,35, bir önceki yılın aynı ayına göre %97,11 ve on iki aylık ortalamalara göre %64,83; *Tarım Ürünleri Üretici Fiyat Endeksi*, 2022 yılı Nisan ayında bir önceki aya göre %17,76, bir önceki yılın Aralık ayına göre %72,29, bir önceki yılın aynı ayına göre %118,53 ve on iki aylık ortalamalara göre %45,26 artış gerçekleşmiştir.

Enflasyonun tarihi rekorlar kırdığı, alım gücünün düştüğü, toplumun önemli bir kısmının açlık sınırının altında yaşamaya mahkûm edildiği, işsizliğin, yoksulluğun, gelir dağılımı adaletsizliğinin artarak devam ettiği günümüzde üretici enflasyonu başta olmak üzere ve ekonomideki sorunlara kalıcı çözümler bulunması amacıyla bir araştırma komisyonu kurulması elzemdir.